

DEBRECENI ÍTÉLŐTÁBLA

Pf.I.20.051/2012/7. szám

A Debreceni Ítéltábla a dr. Varga László ügyvéd ügyintézésével együtt a... dr. Varga Ügyvédi Iroda (címe) által képviselt I.rendű felperes neve (címe) I. rendű, **II. rendű felperes neve** (címe) II. rendű és III. rendű felperes neve (címe) III. rendű felpereseknek, a dr. Szabó Miklós ügyvéd ügyintézésével együtt a dr. Szabó Miklós és dr. Juhász Ádám Ügyvédi Iroda (címe) által képviselt alperes neve (címe) III. rendű alperessel szemben kártérítés megfizetése iránt indított perében a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Bíróság 10.P.20.347/2010/33. számú ítélete ellen az alperes részéről 35. sorszámmal előterjesztett fellebbezés folytán meghozta a következő

ítéletet:

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, míg a fellebbezett részét részben megváltoztatja, és a III. rendű alperes által az államnak külön felhívásra megtérítendő le nem rótt kereseti illeték összegét 267 000 (kétszázhatvanhétezer) Ft-ra leszállítja, és kötelezi az I. rendű felperest 90 000 (kilencvenezer) Ft, a II. rendű felperest 42 000 (negyvenkétezer) Ft és a III. rendű felperest 21 000 (huszonegyezer) Ft le nem rótt kereseti illetéknek az állam részére külön felhívásra történő megtérítésére, egyben az ítéletet helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg 15 napon belül az I. rendű felperesnek 15 875 (tizenötezer-nyolcszázhetvenöt) Ft, a II. rendű felperesnek 9 525 (kilencezer-ötszázhuszonöt) Ft, s a III. rendű felperesnek 4 762 (négyezer-hétszázhatvankettő) Ft másodfokú perkiöltséget.

Az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

Indokolás:

A felperesek 1989. évben vásárolták meg a lakóhelyükként szolgáló telket, s a következő évben egy családi ház építésébe kezdtek, amelynek utcafronti részén a földszinten egy, míg a második szinten két lakószoba helyezkedik el. Rá két évre a szemközti, addig üresen álló épületben kocsmát nyitottak. Annak bejárata a **"B"** utcára nyílik, amely homlokzaton

még egy raktárajtó és egy kb. 1 m²-es ablak található. A két épület között összefüggő lombozatot alkotó fák vagy bokrok nincsenek, ott az aszfaltburkolatú 4 méter szélességű utca, 3 méter szélességű füves terület, 1 méter szélességű betonjárda és a felperesek háza előtt 4 méter mélységű előkert található.

Kezdetben a kocsmá 20-21 óra között bezárt, ám 2002. évtől oda zenegépet állítottak be és a nyitva tartást is kifogásolták a felperesek. A folyamatban volt per alatt kötött egyezség szerint a korábbi üzemeltető, **L. J.** 500 000 Ft-ot fizetett a felpereseknek részben nem vagyoni kártérítés jogcímén.

A III. rendű alperes 2007. szeptember hó 1. napjától bérelte a „**Gy. S.**” elnevezésű vendéglátó egységet, ami a 2007. december hó 10. napjától kiadott működési engedély értelmében hétfőtől csütörtökig 6 óra 30 perctől 21 óráig, pénteken és szombaton 6 óra 30 perctől hajnal 2 óráig, vasárnap pedig déltől este 21 óráig tarthatott nyitva; ezt 2009. májusától módosították 6.00-22.00, 6.00-2.00, illetőleg 9.00-22.00 óráig való nyitva tartásra.

A III. rendű alperes már a működési engedély kiadása előtt is üzemeltette a vendéglátó egységet oda rendezvényeket szervezve; a sörözőt esténként az élettársa működtette. A nyitvatartási időt gyakran túllépték, a zenegépet hangosan üzemeltették, a vendégek jövetele és távozása szintén zavaró volt a szomszédokra, mert volt, hogy ők eltörték a kerítésléceket, üveget dobáltak, az italt az utcán fogyasztották és hangosan beszélgettek. Zavaró volt az autók ajtajának nyitása-zárása és az autókból hallatszódó hangos zene. Különösen zavaró volt a hétvégi koncertek és diszkók nagy hangereje. Nyaranta a vendéglátóegység ajtaja nyitva volt, ezért a vendégek beszélgetése tisztán áthallatszott a szomszédokba.

A felperesek a nyitvatartási idő túllépése, a koncertek és diszkó miatt 2007. november hó 29. napján tettek először bejelentést az önkormányzatnál, amelynek folyamánként 2007. december hó 3. napján a vendéglátó egységet azonnali hatállyal bezárták a működési engedély hiánya miatt. 2007. december hó 21. napján a felperesek levelükben a III. rendű alperest a kocsmá szomszédok zavarása nélküli működtetésére kérték. 2009. március hó 14. napján a III. rendű alperes élőzenés koncertet szervezett este 1/2 21 órai kezdettel. A felperesek bejelentést tettek, mire a rendőrség az engedélyek hiánya okán a rendezvényt bezárta. 2009. március hó 17. napján az I-II. rendű felperesek, valamint az utcában lakó **T. I., Cs. I-né és S. T-né** a polgármesteri hivatalhoz írt beadványukban kifogásolták a kocsmá működését, ezért a nyitva tartás 22 óráig való korlátozását és a koncertek, diszkók megtiltását kérték. 2009. május hó 7. napján az önkormányzat felszólította a III. rendű alperest a zenés rendezvények bejelentésére és felhívta a figyelmét a zenegép hangerejének csökkentésére. 2009. május hó 11. napján az előbbi bejelentők birtokvédelmi eljárás lefolytatását kezdeményezték, amelyben a III. rendű alperes ismételtén vállalta a zenegép hangerejének beállítását, viszont a hétvégi 22 órás zárást ellenezte. A zajszint csökkentése érdekében vállalta, hogy arra technikai megoldást keres, s ha a bevétel azt lehetővé teszi, akkor hajlandó a beruházást megvalósítani. A jegyző a kérelmet elutasította hatáskörének hiánya miatt, mert a birtokháborítás kezdetétől számítottan egy évnél több idő telt el (KVÖ/3698/7/2009.).

A felperesek megbízásából **J. A.** környezetvédelmi szakértő 2009. augusztus 8-9. napjain végzett mérések alapján megállapította, hogy a vendéglátó egység a zajkibocsátási követelményeknek nem felelt meg, mert az éjszakára megengedett 45 dB zajszintet jelentős mértékben - 19 decibellel - túllépte. A II. rendű felperes bejelentése alapján **"T"** Város Jegyzője kötelezte a **"Gy. S."** üzemeltetőjét szabadidős tevékenységgel kapcsolatos zajkibocsátási határérték megállapítására vonatkozó kérelem benyújtására, amely eljárásban az üzemeltető bejelentette, hogy a korábban működtetett zajforrás (Detonátor típusú zenegép) üzemeltetési szerződését 2009. november hó 25. napján felbontotta, más zajforrás pedig nem üzemel, ezért az eljárást megszüntették.

A felperesek kiegyensúlyozott, nyugodt családi életet élnek, az I. rendű felperes mezőgazdasági tevékenységgel foglalkozik, a II. rendű felperes a munkaügyi központban dolgozik, a III. rendű felperes pedig tanul. Az I. rendű felperesnek korábban is voltak kevert szorongásos és depressziós zavarai, ezért a kocsma zavaró hatása főleg nála jelentkezett: feszültebbé, idegesebbé vált a kialvatlansága miatt, házastársával szemben ingerlékenyebb lett. A rendezvények miatt rendszeresen a hajnali órákig nem tudott elaludni, ugyanakkor mezőgazdasági munkája miatt korán kellett kelnie, ami miatt egyre feszültebb volt, s ez szintén nehezítette az elalvást. A II. rendű felperesnek is elsősorban a kialvatlanság jelentett problémát, másnap a munkáját nehezebben tudta teljesíteni, nagyobb erőfeszítést vett igénybe és a háztartási munkákra sokszor már nem jutott energiája. A kocsmá bezárását követően is jelentkeztek még egy ideig az alvási problémák az I-II. rendű felpereseknél. A III. rendű felperes fiatal koránál fogva tovább bírta a szomszéd zavaró hatását, ám ő is fáradtabb lett, egyre kevésbé tudott aludni. Az akaratereje vitte tovább, ugyanakkor a kialvatlanság a tanulmányaiban is jelentkezett, az iskolában ingerlékenyebb lett. A helyzeten úgy próbált javítani, hogy az utcafrontról átköltözött az udvari részre, de ez sem segített.

A felperesek keresetükben eredetileg a nyitva tartás korlátozására és hangszigetelés kialakítására, valamint az ingatlanba bekövetkezett értékcsökkenésből eredő kár és nem vagyoni kártérítés megfizetésére kérték kötelezni egyetemlegesen az alpereseket. A tulajdonos I-II. rendű alperesek a bérleti szerződést felmondták, a kocsmá üzemeltetése megszűnt, ezért a felperesek a tulajdonosok vonatkozásában elálltak a keresetüktől, s immár a III. rendű alperest kérték kötelezni az I. rendű felperesnek 2 000 000 Ft, a II. rendű alperesnek 1 000 000 Ft és a III. rendű alperesnek 500 000 Ft nem vagyoni kártérítés megfizetésére.

A III. rendű alperes a módosított kereset elutasítását kérte tagadva a károkozást.

Az elsőfokú bíróság a 33. sorszám alatt meghozott ítéletében kötelezte a III. rendű alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az I. rendű felperesnek 500 000 Ft tőkét és 43 750 Ft perköltséget, a II. rendű felperesnek 300 000 Ft tőkét és 31 250 Ft perköltséget, valamint a III. rendű felperesnek 150 000 Ft tőkét és 21 875 Ft perköltséget, míg ezt meghaladóan a keresetet elutasította. Kötelezi továbbá a III. rendű alperest, hogy térítsen meg az államnak külön felhívásra 420 000 Ft le nem rótt kereseti illetéket.

Határozatának indokolása szerint a felperesek bizonyították a III. rendű alperes által üzemeltetett vendéglátó egység zavaró hatását. A felperesek által előadott tényállítás egybevágtott a birtokvédelmi eljárásban tett nyilatkozataikkal, s azt alátámasztotta az eljárásban ugyancsak részt vett **S. T-né, Cs. I-né és F. K.** tanúk vallomása, valamint **F.J-né, J. K-né és P. L-né** tanúk vallomása is. Ezzel szemben a III. rendű alperes azon állítása, hogy élettársa záróra után személyes barátaival folytat csak társalgást, és nem az üzemeltetést folytatja a nyitvatartási időn túl is, ellentétes volt a tanúvallomásokkal, továbbá nem is volt hihető. Rosszhiszemű volt a III. rendű alperes magatartása, mert állította, hogy az élőzenés rendezvényeket beszüntette, ezzel szemben **J. A.** környezetvédelmi szakértő kifejezetten egy ilyen zenei rendezvény kapcsán végzett méréseket.

Nem volt alapos az a védekezés sem, hogy az adott utca forgalmas és a hangoskodó vendégek máshonnan is jöhettek. A kocsmá ugyan közel helyezkedik el a városközponthoz, ám kisvárosról lévén szó az esti és a hajnali forgalom még a központtól nem messze lévő utcában is igen csendes. A kocsmával átellenben lakó felperesek meg tudták különböztetni, hogy melyek azok a hangoskodók, akik a kocsmából jövet vagy oda menet zavarták a nyugalmaikat. A tanúk is határozottan állították, hogy az alperes által üzemeltetett kocsmából távozó vendégek zavarták az éjszakai nyugalmaikat.

A zenegép hangerejét valóban mérsékelte a III. rendű alperes, de csak 2009. májusában, az üzemeltetés kezdetétől számított majd' két év elteltével.

Az elmeorvos-szakértői vizsgálat kizárta, hogy az I. rendű felperes szorongásos-depressziós zavarát vagy annak súlyosbodását a kocsmá hatása okozta, ám ezek a külső hatások azt elősegíthették. A betegségéből adódóan az I. rendű felperes érzékenyebben reagált és őt jobban megviselték a zavaró hatások, mint a további két felperest, amit a felperesek nyilatkozata és a tanúk vallomása is alátámasztott.

A felperesek nyugodt, csendes utcában vásároltak telket és fogtak családi ház építésébe. Az otthonnak a pihenés feltételeit kell nyújtani, amellyel összefüggésben azt kellett vizsgálni, hogy a felperesek ezen jogos érdekét a III. rendű alperes magatartása szükségtelenül zavarta-e meg. A korábban működő kocsmá zavaró hatással nem járt a felperesekre nézve, először **L. J.** üzemeltetése során keletkezett probléma, amit egyezséggel rendeztek a felek. 2007. év őszétől a problémák felerősödtek és már szükségtelenül zavarták a felpereseket nyugalmaikban oly mértékben, hogy esti pihenésüket, regenerálódásukat akadályozták, ezáltal a munkavégzést és a családi kapcsolatokat is rontották.

Mindezért kötelezte az elsőfokú bíróság a III. rendű alperest kártérítés fizetésére, amelynek összegét a 2007. év végétől 2009. év végéig történő üzemeltetés mértékéhez viszonyítottan határozta meg figyelemmel arra is, hogy az I. rendű felperes betegségét nem ez okozta és nem is rontotta. A pereszes III. rendű alperest a Pp. 78. §-a alapján marasztalta a felperesek perköltségében és kötelezte a le nem rótt kereseti illeték megtérítésére.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen a III. rendű alperes terjesztett elő fellebbezést, amelyben az ítélet részbeni megváltoztatásával a kereset teljes körű elutasítását, vagylagosan pedig az ítélet hatályon kívül helyezését kérte az elsőfokú bíróságnak a per újabb tárgyalására és újabb határozat hozatalára történő utasítása mellett. Kifogásolta, hogy olyan tanúk vallomására alapozta a tényállást az elsőfokú bíróság, akik a felperesek mellett szintén részesei voltak az ellene megindított birtokháborítási eljárásnak, ezért nem voltak elfogulatlanok. Nem adta magyarázatát az ítélet annak, hogy miért nem hihető az élettársa magánbeszélgetésére tett előadás, ahogy sérelmes a rosszhiszeműségének a megállapítása is. Nem kapott megfelelő tájékoztatást a bizonyítás körében, továbbá nem lehetett volna figyelembe venni **J. A.** szakértő mérési eredményét, mert a vizsgálaton az alperesi oldal nem volt jelen. Az elsőfokú bíróság helyismeret nélkül tett megállapítást a perbeli utcára vonatkozóan, továbbá a II-III. rendű felperesek károsodását azt megalapozó bizonyíték nélkül állapította meg. A felperesek sem a kárt, sem a jogellenes károkozó magatartást, sem az okozati összefüggést nem bizonyították, a hangos zenegépre tett állításuk mindössze egy túlérzékeny fél előadásának tekinthető. A kocsma korábbi üzemeltetőjétől kapott kártérítéssel elfogadták a felperesek, hogy a lakókörnyezetük megváltozott, s immár az nem tekinthető békés és nyugodt környéknek. Végezetül sérelmezte, hogy a teljes kereseti követelés után kötelezték őt a kereseti illeték megtérítésére, holott a marasztalása annak csupán a töredékét érte el.

A felperesek fellebbezési ellenkérelmükben az első fokú ítélet helybenhagyását kérték lényegében annak helyes indokai alapján.

Az ítélet tábla a Pp. 253. §-ának (3) bekezdésére figyelemmel fellebbezés hiányában nem érintette az elsőfokú bíróság ítéletének a keresetet részben elutasító rendelkezését. A III. rendű alperes fellebbezését kisebb részben találta alaposnak.

Az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg a tényállást, s az abból levont következtetésein alapuló döntése is érdemben helyes volt. Az első fokú ítélet jogi indokolását azonban az ítélet tábla az alábbiak szerint módosítja:

Nem vagyoni kár a személyhez fűződő jogok megsértése esetén áll elő. A Ptk. 100. §-ában megfogalmazott általános szomszédjogi szabály megsértése lehet alapja a vagyoni és a nem vagyoni kártérítésnek, ezért helyesen vizsgálta az elsőfokú bíróság, hogy a szükségtelen zavarás, mint jogellenes magatartás sértette-e a felperesek valamely személyhez fűződő jogát, amelynek következtében nem vagyoni hátrányuk keletkezett. Erre vonatkozóan azonban a határozata megfelelő indokolást nem tartalmazott.

A perbeli jogsértés idején még hatályos Alkotmány 59. §-ának (1) bekezdése biztosította a mindenkori megillető magánlakás sérthetetlenségéhez való jogot, míg a 70/B. §-ának (4) bekezdése a pihenéshez való jogot. A Ptk. 82. §-a értelmében a törvény védi a magánlakáshoz és a jogi személy céljaira szolgáló helyiségekhez fűződő jogot. A Ptk. 84. §-a (1) bekezdésének e) pontja szerint, akit személyhez fűződő jogában megsértenek, az eset körülményeihez képest - egyebek mellett - kártérítést követelhet a polgári jogi felelősség szabályai szerint.

A felperesek a szemben lévő söröző működéséből fakadó zavaró hatásokra hivatkoztak és tettek személyiségi jogi alapú, valamint szomszédjogi vonatkozású tényelőadásokat.

A magánlakás sérthetetlenségéhez fűződő jog a természetes személy magánszféráját, kialakított életvitelét, magánéletének zavartalanságát védi. A személyhez fűződő jogok abszolút szerkezetű jogok, amelyek harmadik személy zavaró, sértő megnyilvánulásaival szemben biztosítanak védelmet olyan módon, hogy kívülálló számára - nem nevesített - magatartásoktól való tartózkodás kötelezettségét írják elő és annak megsértéséhez a Ptk. 84. §-ának (1) bekezdésébe foglalt jogkövetkezményeket fűzik.

Az alperes által üzemeltetett sörözőhöz köthetően a jogsértő helyzet változó intenzitással állt fenn a perrel érintett időszakban, amelynek okán alappal hivatkoztak a felperesek arra, hogy a családi házas övezetben lévő, életvitelszerű tartózkodásra szolgáló ingatlanukban éveken keresztül voltak kénytelenek ezt eltűrni, nevezetesen a söröző működésével kapcsolatos, gyakran az éjszakai órákba nyúló zajos rendezvényeket, illetőleg az onnan távozó vendégek zavaró magatartását.

Tényszerűen megállapítható volt, hogy az alperesi söröző működésével járó zaj a felperesek magánszféráját zavaró módon sértette a felperesek magánlakáshoz fűződő személyiségi jogát. A rendelkezésre álló bizonyítékokból a felpereseket ért nem vagyoni jellegű sérelem ténye is megállapítható volt, ezért helyesen ítelt meg részükre az elsőfokú bíróság nem vagyoni kártérítést, aminek konkrét egészségkárosodás hiányában a Pp. 163. §-ának (3) bekezdése szerint köztudomású tények alapján is helye volt, mivel a fentebb hivatkozott személyiségi jogsértés okozta immateriális hátrány ilyenek volt tekinthető. A tanúk fellebbezésben sérelmezett elfogultságával összefüggésben rámutat az ítélet tábla, hogy a perbeli jogsértés jellege miatt éppen a felperesek környezetében élő, s ezáltal ugyancsak érintett személyek voltak azok, akik a vendéglátó egység kifogásolt működtetésével összefüggésben ismerettel rendelkeztek, ezért önmagában amiatt nem volt elvethető a vallomásuk, hogy korábban maguk is birtokvédelmet kértek a III. rendű alperessel szemben. Ezen tények tekintetében éppen a III. rendű alperes előadása nem volt értékelhető, hiszen önmaga ismerte el, hogy a kocsmát ténylegesen az élettársa működtette, ezért annak nyitva tartásáról és működésének szabályosságáról közvetlen információval nem is rendelkezett.

A III. rendű alperes fellebbezését az általa megtérítendő kereseti illeték összege tekintetében találta részben alaposnak az ítélet tábla. Az eredetileg követelt vagyoni kártérítés illetékének megtérítése alól nem volt mentesíthető az alperes, mert ő a perre okot adott, és ezzel összefüggésben a kereset leszállítására kizárólag amiatt került sor a felperesek részéről, mert a III. rendű alperes az általa folytatott tevékenységgel a per megindítását követően felhagyott. Ezáltal az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 74. §-ának (3) bekezdése szerint irányadó, a költségmentesség bírósági eljárásban való alkalmazásáról szóló 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. §-ának (4) bekezdésében rögzített szabály analógiájára ez az illeték a III. rendű alperest terhelte. Ugyanakkor a nem vagyoni kártérítés tekintetében csak kisebb részben lett pervesztes a III. rendű alperes, ezért ő ennek a kereseti kérelemnek az illetékét is a pervesztessége arányában köteles megtéríteni, míg a fennmaradó kereseti illeték megtérítésére a részben ugyancsak

pervesztes felperesek kötelesek az Itv. 74. §-ának (3) bekezdése szerint irányadó, a költségmentesség bírósági eljárásban való alkalmazásáról szóló 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. §-ának (2) bekezdése alapján. Annyiban helyesbíti az ítélőtábla az első fokú ítélet indokolását, hogy a perköltség fizetésére a III. rendű alperes a Pp. 81. §-ának (1) bekezdése, s nem pedig az elsőfokú bíróság által felhívott 78. §-ának (1) bekezdése alapján köteles.

A leírtak miatt az ítélőtábla az első fokú ítéletet a felek által külön felhívásra megtérítendő kereseti illeték tekintetében részben megváltoztatta, egyebekben pedig azt helyben hagyta a Pp. 253. §-ának (2) bekezdése alapján.

A III. rendű alperes a fellebbezési eljárásban nagyobb részben - a per főtárgya tekintetében egészben - pervesztes lett, ezért a Pp. 81. §-ának (1) bekezdése értelmében köteles a jogi képviselővel eljáró felperesek javára perköltséget fizetni, melynek összegét az ítélőtábla a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. §-a (2) bekezdésének a) pontja és (5) bekezdése, valamint a 4/A. §-ának (1) bekezdése alapján határozta meg; a teljesítési határidő a Pp. 217. §-ának (1) bekezdésén alapul. A fellebbezési eljárás illetéke a III. rendű alperesnek időközben engedélyezett személyes költségmentesség miatt a költségmentesség bírósági eljárásban való alkalmazásáról szóló 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. §-ának (1) bekezdése és 14. §-a alapján az állam terhén marad.

Debrecen, 2012. június hó 14. napján

dr. Csikiné dr. Gyuranecz Márta sk. a tanács elnöke, dr. Bakó Pál sk. előadó bíró, Cogoiné dr. Boros Ágnes sk. bíró

A kiadmány hitelül:

tisztviselő